

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

УДК [339.137.2:61+658.64]:005.591.4:613/614(043.2)

БОРА Н.Ю.
Мукачівський державний університет

КОНКУРЕНЦІЯ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ НА РИНКУ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Сучасний ринок медичних послуг перебуває у стані трансформації та реформування, що проходить у два етапи (реформа первинної та вторинної ланки надання медичної допомоги). Медична реформа в Україні проводиться під егідою «Гроші йдуть за пацієнтом», тобто споживач медичної послуги має можливість самостійно обирати того суб'єкта ринку, який зможе надати найбільш якісну та конкурентоспроможну послугу (із співвідношенням «ціна-якість»). У зв'язку із активним ростом конкуренції на ринку медичних послуг, суб'єктам ринку (медичним установам різних форм власності) необхідно шукати нові моделі розвитку, проводити аналіз конкурентного середовища та збільшувати обсяг власних конкурентних переваг, підвищуючи якість медичних послуг, укріплювати власні конкурентні позиції.

У науковій літературі значна увага приділяється дослідженням конкурентного середовища та конкуренції на ринку медичних послуг, особливості конкурентних переваг, якими володіють медичні установи незалежно від форми власності. Ці питання розглянули у своїх наукових роботах такі автори: Н.В. Резнікова, О. А. Іващенко, Н. З. Мачуга, А.І. Літвак [5], В.М.Баєва, О. В. Бобришева та ін. Адже Суттєвий вплив на вивчення конкуренції зробив М. Портер [4], запропонувавши модель конкуренції. Вихідна ідея в тому, що в центрі уваги підприємства є не лише задоволення покупців, але й так звані конкурентні п'ять сил ринку.

Процес реформування ринку медичних послуг вже сьогодні створив умови активної конкуренції та конкурентного середовища, забезпечивши існування ринкових відносин та зрівнявши статус державних та приватних медичних закладів. Адже до цих пір, державні медичні установи, що фінансувалися з державного бюджету займали монопольне становище [4]. Медичні заклади приватної форми власності (медичні центри, приватні поліклініки, лікарі приватної практики) пропонують споживачам такий оптимальний асортимент медичних послуг, який формується на основі маркетингових досліджень регіонального медичного ринку (дослідження місткості ринку, попиту на медичні послуги, аналіз сучасних методів лікування, дослідження конкурентів на регіональному ринку медичних послуг) на засадах пацієнт орієнтованого сервісу з індивідуальним підходом до пацієнта, ніж окремі державні медичні установи.

Конкуренція - своєрідний внутрішній механізм, об'єктивна та необхідна функція життєдіяльності та еволюції ринку медичних послуг. Ринок медичних послуг - це система соціально-економічних відносин у сфері охорони здоров'я;

сукупність медичних технологій, виробів медичної техніки, методів організації медичної діяльності, фармакологічних засобів, які реалізуються в умовах конкурентної економіки [3].

«Конкуренція» та «конкурентоспроможність» – поняття універсальні для будь-якого ринку товарів і послуг [6]. Конкурентоспроможність медичної установи являється здатність надання комплексу діагностичної, терапевтичної, реабілітаційної та екстреної невідкладної допомоги, що забезпечує точну діагностику та ефективне лікування пацієнта (споживача медичної послуги) залежно від його віку та виду захворювання з використанням мінімальних засобів і ресурсів лікувально-профілактичних установ.

Створення умов конкуренції на ринку медичних послуг - сприятиме розвитку цивілізованого суперництва між медичними закладами. А це призведе до управління конкурентоспроможністю медичних установ. На нашу думку, у розподілі ресурсів на ринку медичних послуг одним з визначальних факторів є конкуренція. Конкуренція на ринку медичних послуг являє собою процес взаємовідносин та взаємодій споживачів медичних послуг (пацієнтів) із безпосередніми суб'єктами, що надають ці послуги (медичними установами) і посередників (страхових компаній), основною метою яких є задоволення індивідуальних потреб кожного споживача медичної послуги.

Нестабільність економічної та фінансової ситуації не тільки в Україні, а й в усьому світі ще більш загострює проблему дослідження конкурентного середовища й управління конкурентоспроможності підприємства, і змушує підприємства вести жорстку конкурентну боротьбу за прихильність споживача. Це зумовлює необхідність постійно підвищувати рівень конкурентоспроможності підприємства для утримання наявних чи завоювання нових – кращих позицій на ринку.

Література

1. Літвак А.І. Стан ринку медичних послуг в Україні. [Електронний ресурс] /Літвак А.І. Режим доступу: [file:///apdyo_2012_1_30%20\(3\).pdf](file:///apdyo_2012_1_30%20(3).pdf)
2. Мачуга Н.З. Методологічні аспекти формування та функціонування системи якісних медичних послуг в Україні [Монографія] / Н.З. Мачуга. Тернопіль: Крок, 2012. – 199 с.
3. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг. Навчальний посібник. – Київ. Центр учбової літератури, 2012. – 384 с.
4. Портер М. Стратегія конкуренції: методи аналізу галузей і діяльності конкурентів / А. Олійник, Р. Скільський (перекл. з англ.). – Київ: Основи, 1998. - 390 с.
5. Резнікова Н.В., Іващенко О.В. Моделі конкуренції на ринку послуг в сфері охорони здоров'я: проблема використання потенціалу медичної галузі та її регулювання в умовах глобалізації. [Електронний ресурс] / Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". Режим доступу: www.economy.nayka.com.ua | № 1, 2018.
6. Троян А.В. Класифікація і можливості створення конкурентних переваг підприємством. [Електронний ресурс] / Троян А.В. Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2498>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>